

Posudek diplomové práce

Veronika **Kulhánková**, Mocenské kompetence krále v představách českých stavů. Okolnosti a tvůrce Vladislavského zřízení zemského a registra archivu České koruny,

Ústav českých dějin FF UK, Praha 2018, celkem 157 stran

Veronika Kulhánková námět své diplomové práce odvodila ze studia vztahů mezi králem Ludvíkem Jagellonským a českými stavy. Vrátila se v čase o několik let zpátky a soustředila se na okolnosti vydání dvou stavy iniciovaných dokumentů – právního kodexu zvaného *Vladislavské zřízení zemské* a méně atraktivního soupisu listin korunního archivu, tzv. *Registra deseti truhlic*, který lze považovat za svébytný program české šlechty vůči králi. V prvním případě se mohla opřít o poměrně bohatou literaturu i o moderní edici zákoníku, v druhém případě vycházela z úspěšné diplomové práce Jany Hanouskové. Jmenované práce se věnovaly v prvé řadě obsahu obou dokumentů, Veronika Kulhánková se pokusila o pohled na konkrétní osoby, které stály u jejich zrodu a byly za jejich obsah zodpovědné.

Za úvodní rozbor stávající literatury autorka zařadila poměrně rozsáhlou kapitolu o vývoji stavovství v Čechách do počátku 16. století. Text rozdělila do dvou podkapitol trochu mechanicky na dobu do konce vlády Jiřího z Poděbrad a na vládu Vladislava II. Vzhledem k tématu vývoje stavovství však dané datum výrazný zlom nepředstavuje, a to ani po stránce politické ani konfesní. Ačkoliv se diplomantka snažila být stručná (což představuje úskalí zkratkovitosti a nepřesností), zabírá tento oddíl práce příliš velký prostor, přičemž není zcela akceptována novější literatura ke stavovství (R. Novotný, Z. Vybíral). Stejně tak zůstává víceméně popisná 3. kapitola, také založená především na vhodné recepci literatury

Jádro práce tvoří čtvrtá kapitola, která mapuje složení zmíněných komisí a srovnání jejich personálního zastoupení. V této části diplomantka uplatnila vlastní postup a úsudek a její postřehy je možné využít při dalším studiu chování představitelů šlechtického stavu. Zajímavé je složení komise pro sestavení soupisu korunního archivu, který neměl být pouhou pomůckou, ale i zmapováním privilegií Českého království a teritoriálního rozsahu České koruny. Jde v podstatě o programové vyjádření šlechty vůči povinnostem panovníka. Diplomantka mimo jiné dobře vystihla rozdíly v odbornosti členů komisí, v případě register včetně jazykových znalostí, jako předpokladu k vytvoření českých registů zaznamenaných listin. Jasný smysl celému dokumentu dodává předmluva Matouše z Chlumčan (při identifikaci jeho osoby mohla využít rigorosní práci Veroniky Bezděkové). U členů obou komisí je zajímavé též sledování jejich věku a příbuzenských vztahů. Pro čtenáře je vstřícný i přiložený soupis členů obou komisí s odkazy na prameny a literaturu (většinou starší).

Předkládaná odpovídá kritériím kladeným na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě. Vzhledem k méně přesvědčivým obecným částem ponechávám na obhajobě, zda autorka uhájí mnou navrhované výběrné hodnocení.

28. srpna 2018

Prof. Ph.D. Lenka Bobková, CSc.
vedoucí diplomové práce